

בשנת

ידיעות קיבוץ הזרע - י' בתמוז התש"ף - 02.07.2020

מסיימי י"ב תש"ף:
קבוצת 'רימונים'

עמוד 8

נפרדים
מעמירם וייסז"ל
בני משפחה וחברים

עמוד 3

3 | הספדים מהלווית עמירם וייס

בני משפחה וחברים

7 | עדכונים מהנעשה בקיבוץ

עדכוני תרבות / איריס רפאלי

8 | מסיימי י"ב תש"ף - קבוצת 'רימונים'

10 | במת ההיסטוריה

מה מריץ את מנהיגינו? / שמעון שתיל

11 | שביליסטים - יומן מסע / ניר רעבן

12 | היה היה - סיום י"ב / צוות הארכיון

13 | תרבות ופנאי

פינת התובנה / בועז בש מרץ'

טיפת מיתולוגיה / אהוד דור

שואל ומשיב / שמעון שתיל

14 | לקראת שבת

פרשות השבועיים / דובי זמר

אחרי הכל שיר

סוף פסוק

16 | שו"ת - ברק גורן / דני נהב

לוח זיכרון | יולי

1.7.98	חנה נהב
5.7.14	שמחה מאיר
7.7.98	מרים לוין
7.7.11	ריטה בן צבי
9.7.04	רות מתתיהו
10.7.02	רחל להב
10.7.07	אילן שמע
11.7.01	צפורה מרקוביץ
11.7.09	ענב אורן ויטנזון
13.7.06	נדב שחם
14.7.17	עודד פרוינדליך
16.7.89	ירדנה חורש
18.7.48	אשר לוי
18.7.48	יהושע אשכנזי
18.7.93	לולי חרמוני
21.7.86	פרץ כהן
22.7.15	משה שמע
23.7.60	יונתן (לוקה) לוקס
24.7.06	ליזה רפאלי
25.7.85	לאה רפאלי
26.7.86	מאיר אלדור
27.7.90	מנחם שפייר
27.7.97	אריקה כהן
28.7.74	גד לוי
28.7.87	יהודה דוברין
28.7.02	אילזה מאירהוף
30.7.02	מאיר מירון
30.7.02	ג'ון מוריס

הגהה

עמוס אורן

תמונת שער

אילן בר - גן העדן בתל דן

הפצה

שי מוריס, רינה רשקוב

השתתפו בגיליון זה

הספדים מהלווית עמירם וייס:

גדעון וייס, אורה וייס מזרחי, שני וייס

בארי, קבוצת 'מעין', לנה נוימרק, מרב

גלעד-גרנות, אמיר אופק, מ.ב.א.

שאר המדורים:

איריס רפאלי, בוגרים והורים קבוצת

'רימונים', שרה מענית, שמעון שתיל, ניר

רענן, צוות הארכיון, בועז בש מרץ', אהוד

דור, דובי זמר דני נהב ואילת ראטס.

מערכת בשער

עריכה ועיצוב

אילת ראטס

טלפון

050-7450642

דוא"ל

bashaar.hazorea@gmail.com

ידי זהב

שיר שנכתב על ידי יצחק יצחק והותאם על ידי, לאחי עמירם ז"ל:

מלידה חבר קבוצה, ולו בעמק שם יצא. מעידים כל חבריו: לבחור ידי זהב. שירו שיר, זמרו כולם לאחי עמירם.	בהזרע הכול יודעים, על עמירם כולם סומכים. הוא לא סתם פועל אומן, חסר לו רק, עוד קצת זמן. שירו שיר, זמרו כולם לאחי עמירם.
---	--

בסנדלר מטליא הוא טלאי, אין דומה לו חשמלאי ורתך הוא ומלחים ונגר בן נגרים. שירו שיר, זמרו כולם לאחי עמירם.	הוא תמיד היה אומר לך, תירגע, כעת אני נמצא איתך, ולשבחו כאן יאמר, מתחיל מהר וגם גומר. שירו שיר, זמרו כולם לאחי עמירם.
--	--

פעם אז לפני שנים, ראש היה לתחזוקנים, וממציא הוא ממולח ובכול ידו תצלח. שירו שיר, זמרו כולם לאחי עמירם.	והקיבוץ, כל הקהילה, מאוד ממנו מרוצה, פועל כזה לה מיוחד, אשריה, טוב לה, כזה יש רק אחד! שירו שיר, זמרו כולם לאחי עמירם.
---	---

גדעון

עמירם יקר,

לא זוכרת באיזה שלב הפכנו מאחים לחברים. אולי זה היה כשנולדו הילדים שלי והפכת לשותף מוביל בטיולי הטבע האתגריים שעשינו כל חופשה, טיולים שנצרכו בזיכרון האישי והמשפחתי כחוויות מאוד משמעותיות ומשפיעות. אני רואה מולי את דמותך הצנועה, הפשוטה והכל כך מלאה בנתינה. נתינה ללא כל ציפייה לקבלה כלשהי, נתינה ללא תנאי. נתינה שהייתה מהותך הפנימית, דרך חייך ומקור כוחך ועוצמתך. נתינה שהביאה לשמחה ולסיפוק בחייך. עבורי היית אח אוהב, תמיד מוכן לעזור ולעשות ועשית בשבילי המון. היית עבורי בית נוסף שתמיד

מחכה לי ונמצא, יכולה להגיע בלי שום הודעה ולהיות כמה שבא לי. היום אני נפרדת ממך וזה קשה. כי הלכת מאיתנו בלי כל הכנה, ככה פתאום, נעלמת. אני מתנחמת בזה שחיית חיים מלאי משמעות בקיבוץ. בחרת בדרך חיים זו בחירה מלאה ושלמה, מתוך אמונה שאלו החיים אותם אתה רוצה ובהם אתה מאמין. היית מוקף בחברים ותמיד מעורב, בהמון אכפתיות, במה שקורה סביבך. היית מלא בחיות ובחיוניות ושמחת בחלקך. אני נפרדת ממך באהבה גדולה. מאחותך הקטנה, אורה

השביל הזה מתחיל כאן
בין סניף בנק למעין
לא סלול, לא תמיד מסומן
השביל הזה מתחיל כאן

חוצה את העיר
עולה על ההר
ממשיך על הים
ממשיך גם מחר
חותך באויר, בין הבתים
יוצא אל האור, אל חיים חדשים.

לך עליו, עלה עליו עכשיו
מלאכי ציפורים מעליך
מלווים את צעדיך
מרחוק נדלק אור
אל תסטה כדי שתוכל לחזור.

('יוצא לאור' – אהוד בנאי)

עמירם היקר,

אני עדיין המומה מכך שאנו נפרדים ממך כעת. היית לי דוד אהוב ונפלא! הערכתני מאוד את פועלך עבור המשפחה המורחבת, בארץ ובגולה. יחד עבדנו על פרויקטים שונים, כמו תרגום מכתביה של סבתא סופי וסריקת התמונות הישנות של המשפחה, ובכך שימרנו את זיכרונות המשפחה. נהייתי מכל רגע. נהייתי מהשיחות שלנו, על פאלמר, מיחזור, טיולים ובכלל...

רציתי לומר לך שראיתי אותך, דאגתי לך ואהבתי אותך מאוד. אולי לא תמיד הראיתי לך את זה, במיוחד בשנים האחרונות, כשהייתי פחות פנויה, בעיקר בגלל הילדים. אני מקווה שהיית שמח בחלקך, כפי שמבחוץ הראית. היית צנוע, עדין, חיובי ומעשי, אפילו בתקופה האחרונה, בה התמודדת עם בעיות בריאותיות וגם עם אילוצי הקורונה.

הטיולים היו חלק בלתי נפרד ממך. הדרך, חדות ההליכה, הפשטות והיופי של הטבע קסמו לך. אני משחררת אותך לדרכך החדשה. מקווה שתחוה נופים משגעים, שלווה ושמחה.

נוח על משכבך בשלום, עמירם.
אתגעגע אליך מאוד.
שני (אחייניתו של עמירם)

עמירם – FIXY – וייס, כך קראנו לך לרוב.

כמה עצוב להספיד אותך ולדבר עליך בשפת עבר, לנו בני קבוצת הגיל שלך, חבריך לכיתה במוסד, קבוצת 'מעין'.

הצטרפת אלינו בתחילת דרכנו במוסד שומריה, ספורטאי מוכשר בהתעמלות קרקע, חברותי, אך עם זאת גם עקשן לא קטן. אהבת את המסגרת ותמיד היית פעיל, בעיקר בצד הטכני. היית תלמיד שקדן, אך לא מצליח בכל. נכשלת בשני דברים הזכורים לנו: לא התקבלת למקהלה, ולאחר ניסיון קצר בנגינה במנדולינה הסבירו לך, שהטרמולו שלך מצוין, אך יש לך בעיה עם שמיעה מוזיקלית. מאוד אהבת את שיעורי המלאכה אצל רחמים והיית פעיל מאוד בועדה הצופית בתנועה. כאיש טכני היית מעורב בפעילויות ועדת התרבות. כישורים אלה עזרו לך בהמשך דרכך בחיים ובקיבוץ. היינו קבוצה 'יורמית' יחסית וזה מאוד התאים לאופייך.

אחרי התיכון, התגייסת עם מוטיבציה גבוהה לצבא, תחילה לקורס טיס, ממנו הודחת לאחר זמן קצר ועברת לגולני. במסגרת זו המשכת לקורס קצינים, אותו עברת במהלך מלחמת ששת הימים, והיית קצין בגולני עד לסיום שירותך הצבאי.

לאחר השחרור חזרנו לקיבוץ. כל אחד מהקבוצה פנה לדרכו ובנה מסגרת חיים נפרדת משלו. עם חלוף הזמן, מרב חברי הקבוצה בנו את דרכם מחוץ למסגרת הקיבוץ. אך אתה, כאיש עקרונות וחסיד של חיי הקיבוץ, כמו עוד מספר 'מרובעים' כמוך מקבוצת 'מעין', נשארת עד סוף חייך לחיות בקיבוצנו והיית פעיל בעבודה ובחברה. היית מאוד מעורב ואכפתני, רגיש לזולת ומחובר חברתית. אף פעם לא התלוננת ולא נתת ביטוי לקושי לחיות לבד. חייך היו מלאים עניין ותעסוקה.

אחרי שנים רבות בתעשיית הרהיטים, עברת לעבוד ב'פולסטופיל', שם גילית יוזמה רבה ובין היתר, ניסית לקדם פתרונות להנצלת פסולת הפלסטיק, ונושא המיחזור בכלל, העסיק אותך מאוד. היה לך חשוב מאד לעבוד בקיבוץ ולאחרונה, עבדת במב"א כאיש אחזקת המבנה. היו מאוד מרוצים ממך ואתה שמחת לתרום מיכולותיך.

בכל מקומות העבודה גילית חריצות, מסירות רבה לעבודה, יוזמה, וניסיון לשיפור מתמיד. אהבתך הגדולה, במהלך כל השנים, הייתה לטבע

שלא דורש כלום וכיף לשבת איתו ולדון, בכל מיני בעיות ונושאים שעומדים ברומו של עולם וברומו של הקיבוץ, אותו אהבת כל כך.

כן, הלב הענק שלך נדם וכולנו נזכור אותך כמי שמוכן להתנדב, לארגן, לתרום, לפתור בעיות ולהיות שותף וחבר אמת. עליך נאמר בספר משלי: "טוב שכן קרוב מאח רחוק".

מאז שנפסקו המשלוחים הביתה בתקופת הקורונה, תיאמתי איתך את הבאת המצרכים שאתה צריך מהכלבו. כל יום שישי היית מבקש, שבנוסף לעיתון אקנה לך גם זר פרחים. השבוע אני קניתי לך את זר הפרחים ואניח אותו על קברך הטרי.

נוח בשלום ובשלווה, חבר יקר!
לנה נוימרק

מי האיש, החפץ חיים, אוהב ימים לראות טוב,
נוצר לשונו מרע, ושפתיו מדבר מרמה,
סר מרע עושה טוב, מבקש שלום ורודפהו.

(תהילים ל"ד)

אתה האיש עמירם,

או כפי שכינינו אותך בשפת חברים - הקודקוד שלנו, שהולך בראש בצניעות ורוקם רקמה אנושית, ספוגת חמלה, יצירה ומחשבה לאדם, שכל בוקר מתיישב שוב בביתך, מול העולם ושואל עצמך - מה עוד אני יכול לעשות, לתרום, להמציא, לחדש?

זה הקוד: נתינה נדיבה למשפחה, לחבר קרוב ורחוק, לקיבוץ הזרע, שאתה הוא והוא אתה, למדינה, לכדור כולו... נתינה רחבת לב, פורצת גבולות ד' אמותיך, הניזונה מסקרנות חוקרת, כישרון, ניסיון והבנת חוכמת השטח.

מדלג באצבעותיך על המקלדת, תר ומחפש עוד ידע ותובנות, כדי לממש את הפרויקט הבא והקונץ התורן של עוד להטוט, מעשה פלא תחבולה ערמומית, תמיד עם חיוך שובבי וקריצה לחלוחית.

פוסע בדרכך בלי פשרות, לא נטולת עקשנות מבוססת דעתנות, אך בשלמות ואמונה.

טביעת אצבעותיך יצוקה בכל מכל, שפעת נוכחותך מהדהדת מדמותך מעוררת ההשראה, כמו אש מנר, תנצנץ לנצח!

תודה על זכות החברות!
באהבה, מוקירה ודומעת.
מרב גלעד-גרנות

<<< ולטיולים בארץ ובחו"ל, והיית ידען גדול בתחום ידיעת הארץ.

עם השנים התרחקנו, באופן טבעי, אך בימי הולדת עגולים קיימנו פגישות מחזור ואתה תמיד מהמארגנים. בקבוצת הווסטאפ שלנו - 'המיינצ'יקים', היית מעורב ופעיל, ממש עד לפני יומיים-שלושה.

לאחרונה, סבלת ממחלות ולא היה לך קל, המחלה והקורונה סגרו אותך ובודדו אותך, ונעזרת במספר חברים כמו דורית יערי, יערה פניג, מירב ומיכה, לנה ומנחם, שתמיד היו לצידיך.

לנו, חבריך מקבוצת 'מעין', זהו יום עצוב מאוד, והפרידה קשה.

תנחומינו לאחייך גדעון ולאחותך אורה, וגם למיכל ולכל בני המשפחה.

נוח בשלום, איש יקר.

הקריאה אורה זמר - בשם קבוצת 'מעין'

לעמירם - חבר אמיתי!

קשה לי להאמין שאני עומדת כאן, בבית הקברות שלנו, ומדברת עליך ולא מדברת איתך בטלפון, כשנפגשים בדרך או כשאתה יורד אלינו הביתה. האמת, זה בלתי נתפס.

רק לפני כשבוע עבדנו יחד על השלט, שהכנת לנו ותלינו בפתח הבית שלנו - הספקתי לספר לך שהוא זכה לתשבוחות של הילדים שלי, שראו אותו לראשונה בשבת האחרונה, והנה הוא הפך למזכרת ממך. והוא הוכן בדרך שהיא כל כך שלך - לוח עץ, שמצאת אי שם בין גרוטאות, ושהיה נראה שאי אפשר כבר לעשות ממנו משהו סביר. הלוח נוסר, הוקצע, שוייף, שומן והפך ליצירה לתפארת.

פגשתי בך לראשונה כשחברתי למנחם. היית חבר אמת שלו, כזה שמלווים האחד את האחר מילדות ועד - כן - עד הסוף העצוב. לפני שלושים ושמונה שנים הפכנו לשכנים בשיכון הבריכה. אני מאחלת לכולם שכנות כזאת, כשהאחד נמצא בשביל השני, שכנות שלא מעיקה. אתה מוכן להושיט יד לעזרה, רק תבקש או תבקשי. לכל בעיה טכנית יש לך תשובה ופתרון, ברוח טובה ועם כל הלב, כשמסייעים לך הכישרון הטכני היצירתי וידי זהב. וכל כך צנוע. בדרך כלל כשירדת אלינו, במיוחד בשבת בבוקר, הייתי מציעה לך כיבוד כלשהו. תמיד היה לך תירוץ - בדיוק אכלתי לא מזמן, אני לא רעב, או משהו אחר. ממש אורח נוח,

<<< המסע אל ארצות השקט הגדול

עמירם,

עמירם, שכני ורעי,
בסדנאות מספרים לנו, ש"יותר מהמטרה, חשובה
הדרך". אתה היית נקודה בה נפגשות המטרה והדרך.
בסדנאות מספרים לנו, ש"אם נתמיד ונלך באותן
דרכים, נגיע תמיד אל אותם המקומות". אתה הלכת
בדרכים חדשות והגעת למקומות חדשים.

היכן ישנם עוד אנשים כמו האיש ההוא?
איש יקר ואציל נפש, צנוע וחביב על כולם. האיש
בעל ידי הזהב, החיוך והאור בעיניו. אהבת האדם
שלך והנכונות לעזור - הם מן הנדירים, והם יינצרו
בליבנו לעד.
איש מקצוע בעל יושרה ומוסר עבודה, כמו גם חבר
אמיתי. בצער רב, אנו נאלצים להיפרד ממך היום.

"התואיל להגיד לי בבקשה, באיזו דרך עלי ללכת
מבאן?"
"זה תלוי במידה רבה לאן את רוצה להגיע", אמר
החתול.
"לא איכפת לי כל-כך לאן - אמרה אליס.
"אם כך, לא משנה באיזו דרך תלכי", אמר החתול.
" - בתנאי שאגיע לאנשהו", הוסיפה אליס כהסברה.
"בטוח שתגיעי", אמר החתול, "אם רק תתמידי
בהליכה".

"אנשים צנועים באמת גם מותם חרישי,
כמעט כמתנצל: אנא, סלחו לי על הטרחה,
לא יכולתי אחרת.
אנשים צנועים מתים בשקט, כמעט בנשיקה.
הרחק ממילים.
הם אינם נלקחים לשמים במרכבות של אש.
אנשים צנועים נותנים את ליבם בשתיקה.
הם אינם סוחבים על גבם את העולם כולו.
גם אשה וילדים הם משא כבד מדי ללב אוהב".
(עלי אלון)

(מתוך 'אליס בארץ הפלאות' - קרול)

אתה עמירם, שכני ורעי, שהיית תמיד בהליכה,
כאותה אליס, בארץ נפלאותיה, לא היית זקוק לעצותי
של חתול מזדמן - ללמדך את הדרכים בהן הלכת.

עמירם, קשה לעכל שאתה כבר לא בינינו.
זכרך ילווה אותנו לאורך כל הדרך ומורשתך תישמר
בקרבתנו.

תחסר לנו מאוד,
יהי זכרך ברוך.
משפחת מ.ב.א

"וזה הרגע, הנה באה השעה,
מה תביא איתה הרוח,
מה ימיס את הדממה?
ויש סיבות לכל דבר,
ויש חלום שלא נגמר,
בסוף הדרך עוד תהיה מאושר"

(מתוך 'מכתב לאחי' - עליי בוטנר)

עמירם שכני ורעי, כשאתה יוצא היום אל המסע
לארצות השקט הגדול, כולנו מלווים אותך בדרכך זו,
איתך אנחנו במסע הזה אל הארצות ההן, הארצות
של השקט הגדול והאהבות שהיו ועודן.
בסופו של המסע אל ארצות השקט הגדול, יום אחד
נשוב וניפגש, ונמשיך מאיפה שנפסקנו. נמשיך את
כל מה שלא הספקנו, בארצות השקט הגדול.

באהבה וגעגוע,
אמיר אופק

עמירם בטיול, 1989. ארכיון.

תרבות - ימי הביניים (בין הקלות לסגרה..)

אנו נמצאים בעיצומה של מגפת הקורונה, שמציבה אותנו במצב של אי-ודאות, חוסר שליטה והרבה בלבול. אירועי תרבות לאוכלוסייה גדולה, עם מגוון גילאים – זו משימה מאתגרת. בעידן של 'ימי ביניים' - בין סגרה, הקלות, החמרה והגבלות – לא תמיד ניתן להפיק ולבצע מה שמתכננים.

אז חשבנו שהסגר מאחורינו, ויש הקלות, ובזמן כתיבת שורות אלו ממש לא ברור אם יחמירו, כמה ואיך... תכננו מסיבת סיום קורונה, שתוציא אותנו קצת להתאווה, ולצערי הרב, בגלל המצב, נאלצנו לדחות. אנחנו מתכננים חג קיבוץ, ט"ו באב ועוד כמה פרויקטים – בתקווה להוציאם לפועל.

3.7.20 - יום שישי בשעה 20:30 - "אז מה באמת

היה לנו שם?" – עודד צפתי, בן קיבוץ דגניה ב', יספר את סיפורה של להקת הגשש החיוור. בימים בהם התפיסות הפוליטיות והאמונות בתוכנו מנוגדות לחלוטין, האהבה ל'גששים' היא קונצנזוס, המחבר בין דתי לחילוני, קיבוצניק לעירוני ובין מזרחי לאשכנזי. ההרצאה מלווה בקטעי וידאו נדירים. בשל המצב, האירוע יתקיים באולם המופעים בהזרע. נא להגיע עם מסכות, ולהתיישב במרווחים זה מזה.

4.7.20 - שבת - הפלנטריום של Space Valley

ייקח אותנו למסע ברחבי היקום, ב-360 מעלות. האוהל יוקם בחדר האוכל הקטן. בגלל המצב, הכניסה תהיה בקבוצות של 25 אנשים בלבד, ותותנה ברישום מוקדם, על פי השיבוץ שיפורסם על לוח המודעות.

בבקשה להגיע בשעה ששובצתם, עם מסכות.

11.7.20 - שבת בשעה 18:00 - "הגליל בימי המרד

הגדול" - נארח את דרור בן יוסף, להרצאה ארכאולוגית מלווה במצגת (אורך המפגש כשעה וחצי).

7.8.20 - ט"ו באב, חג האהבה - 'פואטרי סלאם'

פואטרי סלאם הוא אירוע בו משוררים קוראים או מדקלמים יצירה מפרי עטם. כל מי שמעוניין לכתוב על אהבה, ולקחת חלק בערב – מתבקש ליצור קשר עם מאיה מזרחי או איתי.

28.8.20 - ערב אריק קלפטון - ערב משלנו

11.9.20 - במסגרת אירועי קיץ של המועצה -

הזמר גבע אלון בהופעה אקוסטית בהזרע.

2.10.20 - סרט הקולנוע '18 קילו של אהבה' - סרטו

של דני מנקין.

דני מנקין ויהונתן ניר ביימו ביחד את הסרט 'הדולפין', ועכשיו דני מגיע להזרע יחד עם אסף שאול (שמשחק בסרט 18 קילו של אהבה) והם יספרו, לאחר ההקרנה, על הסרט ועבודתם המשותפת.

*** כל האירועים מתקיימים על פי הנחיות משרד הבריאות. יש להגיע במסכות ולשמור על מרחק. ***

שימוש בדשא של האורווה - בכל שימוש בדשא יש

ליידע אותי, במיוחד בימי הקיץ בהם מתקיימים מגוון אירועים, על מנת שלא יהיו אי נעימויות וכפילויות.

ריקודי עם עם לימור - בחדר האוכל החדש, בימי

ראשון, חזרו במתכונתם הרגילה. מוזמנים.

אורות בואדי - כל מי שנשאר לו ציוד מוזמן ליצור איתי

קשר, על מנת שאאסוף ואשמור לשנה הבאה...

■ שבת שלום!

מסיימי י"ב תש"ף קבוצת 'רימונים'

נעמן ברקאי

בן של אורית ויבל

חוץ מלימודים: להיפגש עם חברים, לכתוב שירים, לחוץ, להתאמן בחדר הכושר, לפתור סודוקו.

תוכניות להמשך: מכינה קדם צבאית

בתל אביב. כשאשתחרר ארצה לטייל הרבה ולעסוק במשהו שמשלב חינוך, כושר, מוזיקה, תיאטרון ועבודה עם אנשים.

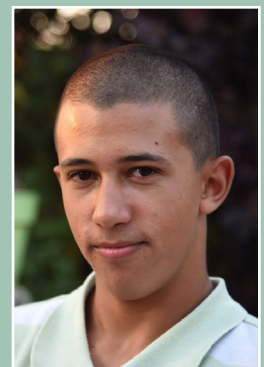
מאחל לעצמי ולחברים: שנחגוג את החיים האלו ונבחר כל אחד את הדרך המתאימה לו ביותר.

אלראי ברק

בן של נחשון וזהר

חוץ מלימודים: ספורט, מחשבים, הגברת תאורה, מדגה.

תוכניות להמשך: מתגייס עוד כמה חודשים לצבא (כרגע עוד לא ברור לאן)

מאחל לעצמי ולחברים: להגיע

למקומות טובים שיתאימו לנו וליהנות מהמשך הדרך.

ליאם האקט

בן של גילה ודני

חוץ מלימודים: עובד בגד"ש ורכז צוות 'חתונות ולוויות'.

תוכניות להמשך: לסיים את השירות הצבאי ולאחריו לחזור להיות פעיל בקיבוץ.

מאחל לעצמי ולחברים: הרבה

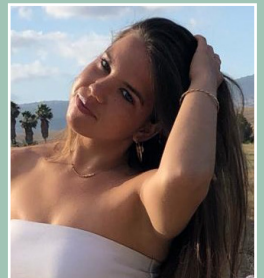
הצלחה בהמשך, ושכולנו נחזור בריאים ושלמים מהצבא.

אורי דיבור

בת של עירית ויותם

חוץ מלימודים: הייתי שש שנים במוסד רעות, אוהבת ספורט ולהתעסק בעיצוב.

תוכניות להמשך: מתגייסת באוגוסט לתפקיד מש"קית ת"ש.

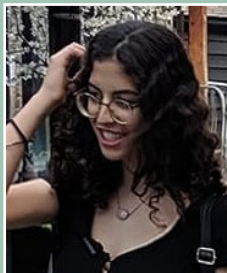

מאחלת לעצמי ולחברים: שהשנים הבאות יעברו לכולם בכיף ובהצלחה! שתמיד נשמור על קשר טוב ונחזור מאיפה באנו.

ח יפה הרפז

בת של דליה הרפז, נכדה של מורית ורמי
חוץ מלימודים: מוכרת סקיצות לקעקועים ומטיילת בקטעים משביל ישראל.

תוכניות להמשך: קורס צלילה, אחר כך לחזור קצת לקיבוץ, לעבוד ומשם למכינה קדם צבאית (מכינת ארז שלומי).

מאחלת לעצמי ולחברים: להישאר בקשר טוב אחד עם השני.

לצאת לחיים - כי 'אם יוצאים מגיעים למקומות נפלאים!' (ד"ר סוס), לתרום לקיבוץ, לעשות שירות משמעותי בצה"ל והכי חשוב - לחייך הרבה, מעכשיו והלאה.

ים הוכמן

בת של יוחאי ואפרת

חוץ מלימודים: מוסד חינוכי רעות. **תוכניות להמשך:** שנת שירות בכפר הנוער אשל הנשיא.

מאחלת לעצמי ולחברים: הצלחה

בכל דבר שנעשה ובכל דרך בה נבחה.

מאי רגב

בת של עידית ואביטל
חוץ מלימודים: משחקת כדורמים.
תוכניות להמשך: מתגייסת באוגוסט
למדריכת אימונים קרביים.
מאחלת לעצמי ולחברים: ליהנות
מהחיים ולנצל כל רגע!

תומר לביא

בן של גילי ויורם
חוץ מלימודים: אוהב לטייל.
תוכניות להמשך: ממשיך לשנת
שירות ב'השומר החדש'.
מאחל לעצמי ולחברים: הרבה
הצלחה, לכל אחד בדרכו.

י"בניקים יקרים,

שנתונכם ייזכר לדורות הבאים כשנתון
הקורונה. לנכדיכם תוכלו לספר במה
זכיתם ומה החמצתם.

אנחנו נזכור את עזרתכם לקיבוץ בעת
מצוקה, את העזרה בחלוקת האוכל
והמצרכים ובתחומים רבים נוספים.

הקיבוץ יהיה תמיד הבית שלכם, ומה
שרכתם בבית הזה יהיה שלכם לעד.
אני מקווה, שהרכישה הזאת תעזור לכם
בבחירות ובהחלטות, שיעמדו בפניכם
בעתיד. ושלא תשכחו מאין באתם, כאשר
תפליגו למרחקים, כשתטפסו על פסגות
וגם כשתרדו לעמקים.

אני מאחלת לכם, בשם קיבוץ הזורע,
הצלחה בכל אשר תפנו.

שרה מענית

שחר תוח

בן של הילה ורמי
חוץ מלימודים: הגברה ותאורה.
תוכניות להמשך: לעבוד עד הגיוס.
מאחל לעצמי ולחברים: שלכל אחד
יהיה טוב איפה שהוא (שנת שיחת/
צבא)

ילדינו היקרים;

מאי, אורי, ים, רז, ליאם, תומר, אלרואי,
נעמן ושחר,

שפע ברכות עם סיום שנת י"ב בבית-
הספר. צלחתם שנה לא קלה, של לימודים
ובגרונות בצל הקורונה, ואף תרמתם
את חלקכם בהתנדבות ועזרה בקהילה
בתקופה זו.

ילדים שלנו, הנה סיימתם חובת 12 שנות
לימוד, בוגרים, עצמאיים יותר ויותר,
חלקכם עם רישיון נהיגה וכולכם קיבלתם,
לפני מספר שבועות, חדר צעירים בקיבוץ,
שהוא ביתכם וביתנו.

כל אחד מכם, מתחיל מכאן בדרכו.
העצמאית, במכינה, בצבא ובשנת השירות.

מאחלים לכם שתנווטו את דרככם
בחוכמה, בשמחה ובהצלחה.

אוהבים אתכם, נרגשים ומלווים ממרחק 2
מטר...

הורי 'רימונים'

ככל אשר תפנו - השכילו והצליחו!

מה מריץ את מנהיגינו? / שמעון שתיל הרהורים בעקבות דבריו של בועז בש מרץ' בגיליון הקודם

גוריון. הקורא אולי יחליט לערוך 'מקצה שיפורים' בהערצתו (הספר ברשותי ואני מוכן להשאילו).

השני – צ'רצ'יל, 'גדול המנהיגים הדמוקרטיים': בצד כל מעשיו הגדולים, שאינני מפקפק בהם, קיימת גם עדותו של רופאו האישי Lord Moran (הוא כתב זיכרונות, שמשפחת צ'רצ'יל התאמצה מאוד למנוע את פרסומם). שם הוא מספר, כי בבואו לבקר את האיש הגדול, בוקר אחד, מצא אותו יושב במיטתו, עם כובע הלילה (nightcap) על ראשו, מתמוגג: "תראה מה מנהיגים כמוני יכולים לחולל בעולמנו. היו ימים בהם ישבתי מול סטלין וחילקנו את מדינות אירופה כמו קלפים. איזו מדינה לך, ואיזו מדינה לי! מי ישלוט כאן ומי ישלוט שם!" ואני שואל: הי! אתם זוכרים שחיים שם בני אדם? מיליונים? רק טובת אנשים אלה עמדה לפני עיניכם? ממה אתה נהנה בהעלותך זיכרון זה? האידיאלים או שיכרון הכוח? וזה צ'רצ'יל, מנהיג העולם הנאור, 'מגן הדמוקרטיה'.

עד כאן, כדי להשתחרר מאשליות.

ברצוני להציע זווית ראייה אחרת, גם היא נפוצה בקרב היסטוריונים: המדינאים נבדלים זה מזה, גם בתוך כל מדינה ומדינה, בראייה מה הם האינטרסים ה'נכונים' של מדינותיהם. הכי קל להבין את זה מדוגמת ישראל, שאנו בקיאים בה יותר מאשר לגבי מדינות ותקופות רחוקות. כולנו מבינים, שמדינאים ישראלים שונים רואים את טובת עם ישראל, בדרך שונה זה מזה. אלה רוצים סיפוח ואלה רוצים הסכם. אלה דוגלים בשוויון והקטנת פערים ואלה רוצים 'כלכלה חופשית', שבה רק כוחות השוק שולטים. ההבדל הוא לא בפסיכולוגיה שונה, אלא בראיית טובת ישראל, בצורה שונה. יהיה זה קל מדי לחלק אותם ל'רעים' ו'טובים'. ההבדל ביניהם הוא בהבנה שונה, של מה היא טובת העם, ולכן "אין הבדל בין טובתי האישית לבין טובת העם". כאמירתו המפורסמת של בן גוריון: "לא חשוב מה העם רוצה, אלא מה רצוי לעם". הוא, בן גוריון, 'מבין' מה רצוי לעם, ואילו יגאל אלון, שרת ולבון 'לא מבינים'. ומכאן, שכל תרגיל מלוכלך נגדם (והיו שכאלה), הוא 'לטובת העם'.

מה ניתן ללמוד מדוגמאות אלה? לדעתי, זאת: מה שמבדיל בין המדינאים השונים בארץ ובעולם, הוא

אני קורא בעניין רב את דבריו המחכימים של בועז. אני מעריך את רוחב האופקים, את ההתעניינות בנושאים רבים וחשובים. אני לומד ממנו. הפעם עלו בי הרהורים בעקבות קטע אחד בדבריו, על אינטליגנציה בין אישית, ובמיוחד לאחר קריאת המשפט הבא: "מנהיגים דוגמת היטלר, מוסוליני, פוטין, ארדואן, ביבי וטראמפ, הם בעלי אינטליגנציה בין אישית גבוהה, אך הם מנצלים זאת כדי לקדם את מטרותיהם האישיות. זאת לעומת מנהיגים שהכריזמה שלהם נובעת מאמונה בדרך וטובת העם, דוגמת גנדי, קנדי, צ'רצ'יל, בן גוריון, בגין ורבין." עד כאן הציטוט. הרעיון מתכתב עם אסכולה נפוצה בין היסטוריונים, שמנסים להבין את ההיסטוריה דרך הפסיכולוגיה והאופי של מנהיגים שונים.

אני רוצה לנסות להאיר את הדברים מזווית אחרת: ראשית, הערה מקדימה לגבי המנהיגים ה'רעים': עלינו להשתחרר, לדעתי, מהניסיון לשפוט אותם ביושבנו על הכיסא הגבוה של השקפותינו המוסריות, כאן בהזרע, ולזכור שמנהיגים כדוגמת ארדואן, פוטין, ביבי וטראמפ, אהובים ונערצים על ידי ציבורים גדולים מאזרחי מדינותיהם, לעיתים בעיני הרוב שבהם. ההמונים חושבים, שדווקא טובת העם עומדת לנגד עיניהם של אותם המנהיגים, שאנו בהזרע מגנים אותם.

ומהצד השני, המנהיגים ה'טובים' הנערצים על חלקנו - האם את כולם מניעה רק טובת העם ואין להם אינטרסים אישיים? אין בהם תאוות הכוח לשמה? אביא רק שתי דוגמאות:

הראשון, בן גוריון, 'אבי המדינה': אני מציע לבועז (או לכל המתעניין), לקרוא את ספרו המאלף של היסטוריון אדם רז - 'משטר היד הקשה', על ימי שלטונו של בן

רגעי למטרה היסטורית, לא מגלים לציבור. אלינו מדברים בסיסמאות. המאבקים מתנהלים מאחורי גבנו, ועלינו להתאמץ כדי להבחין בין העיקר לבין הטפל.

פוליטיקה, מדינאות, הם מקצועות קשים, וכמו כל דבר, הם דורשים לימוד והעמקה, כדי לנסות להבין, מה מריץ כל אחד ואחד ממנהיגינו. קשה? מה לעשות, להבין פיזיקה גם כן קשה.

ושבו, אני מעריך ומכבד את הדרך, בה בועז מנסה ללמוד דברים. ■

ההבדל בין הדרכים השונות, שכל אחד ואחד מהם רוצה להוביל בהן את עמו. היות שכל אחד מהם חושב, שהוא זה שרואה את ה'אינטרס' או 'טובת העם' בדרך הנכונה, הרי הוא משוכנע שטובת העם וטובת מנהיגותו – אחת היא. לכן, כל מאבק אינטרסנטי שלהם – הן של ביבי והן של פוטין, הן של רבין והן של פרס – הוא מאבק למען טובת עמם, כפי שהם מבינים אותה. ההבדל הוא בין דרכים ולא בין פסיכולוגיות אישיות.

אך את הברירות האמיתיות, את ההבדל בין תכסיס

שביליסטים יומן מסע

עמירם וייס – ייזכר לעד כמייסד כוח השביליסטים

השביל הכתומים-כחולים-לבנים? התפזרנו לחיפושים, כמעט הזעקנו את המשטרה, עד שמכל הכוח, דווקא אתה, וייס, גילית את הסימונים בעזרת האפליקציה של הנייד שלך? את קטע מס' 15 אתה בוודאי זוכר, וייס, **מג'סר א-זרקא לחדרה**, שם התלבטנו איך חוצים את **עתיקות קיסריה** בלי לשלם דמי כניסה, ואיך הובלת אותנו ב'שביל ההתפלחות' שרק אתה הכרת, מהים אל תוך העתיקות... כמה חבל, וייס, שלקטע 35, ל'**כרובלת הגדולה**' של **המכתש הגדול**, רגליך כבר לא הסכימו שתבוא! אתה זוכר, וייס, איך חלק גדול מעשר שנות הפנטזיות שלנו לקראת שביל ישראל, הוקדשו לכרובלת הגדולה, מקום שאסור, אבל ממש אסור, לוותר עליו? בשלב מסויים, וייס, אולי הפסקת לבוא איתנו לשביל פיזית. אבל היית איתנו בכל קילומטר שעשינו, ותמשיך להיות איתנו בכל קילומטר שעוד נעשה! רק לפני 9 ימים עשינו את נחל גובתה, במורדות החרמון, ואתה, וייס, שלחת הודעה לקבוצת הווטסאפ שלנו, שנקראת 'הכבשים של סבא פרישקה'. בווטסאפ הזה ייעצת לנו, מניסיוןך, שכדאי להתחיל את המסלול ב**בני חזורי**, ולעלות איתו לקלעת נמרוד. אילו שמענו בעצתך, לא הייתה הדס רענן דופקת את הברך שלה בדרדרת מיותרת בואדי... מהיום והלאה נקשיב לכל עצותיך! וייס! אנחנו בטוחים שתמשיך לשלוח לנו את עצותיך לווטסאפ שלנו, כי אנחנו מתכוונים להמשיך לצעוד, לא רק את כל הדרך לאילת, אלא הרבה יותר מזה. ואתה תמשיך ללכת איתנו, וייס, האם זה ברור לך?

אוהבים אותך, וייס, כמו שאתה אוהב את 'שביל ישראל'!

בשם השביליסטים – ניר רענן ■

אהלן וייס!

כמו שאומרת שירי אחייניתך, אין דבר שאתה אוהב יותר מלכת בשבילי ארצנו. ומכל שבילי העולם, אוהב לבך הענק יותר מכל - את 'שביל ישראל'. לפני 15 שנה התחלנו, אתה והח"מ, לפנטז על שביל ישראל. 10 שנים של פנטזיות וסיסמאות "מוכרחים לעשות אותו" הסתיימו להן בנובמבר 2015, בנסיעה ל**בית אוסישקין בקיבוץ דן**, נקודת ההתחלה של השביל. רק שלושה היינו: אתה, יוסי שמע ואני. וערכת קפה, וערכת תה צמחים. ברור שאתה זוכר היטב, וייס, את החיילים בגבול הצפון, שחסמו את דרכנו ליד **קיבוץ דפנה**, כיוון שחיפשו עקבות חדירה של החיזבאללה. רק אחרי שכיבדנו אותם בקפה שחור שהכנת, הם הסכימו שנמשיך... ואיך נרטבנו ב**נחל חצבאני**, ואיך חיפשנו ללא הצלחה, אחרי שחלפנו על פני **כפר יובל**, במשך שעה וחצי, מקום להפסקת תה צמחים, עד **שנחל עיון** הושיע אותנו... ואיזה כיף היה בדצמבר 2015, בקטע השני של שביל ישראל, **מהאריה השואג עד בני יושע**, כאשר כוח השביליסטים גדל עם הצטרפותם של גיל מאייר, ערן שפייר ואלי שובל מיקנעם. וגם שלושה ילדים – מיקי שמע, איתמר ואלון שפייר, שהוסיפו הרבה שמחה לכוח... וכמה שמחת, וייס, כשבקטע השלישי, ממצודת כוח לברעם, הצטרפה גם נציגת המגדר הנשי, לורן. בהתחלה חששת שלורן תאט את מהירות ההליכה של הכוח, אבל מהר מאד התברר ההיפך, שהיא הולכת כל כך טוב, עד שאי אפשר להשיג אותה... ואיך נהנית, וייס, מקטע מס' 11 של השביל! לאור הירח המלא, לכבוד ט"ו באב וחג האהבה, **מנופית עד כפר חסידים**. זוכר איך התברברנו, ואיבדנו בחשיכה את סימוני

סיום י"ב

תגובות

עוד על הסיום של כיתות י"ב

המאמר של דן כרנר הרגיז אותי מאוד - עד כדי כך שאני לא יכולה לעבור עליו בשתיקה. אני מכינה שדן באמת חושב שאפשר להסכים לשתייה חריפה במוסד - בתנאי שהמוסדניקים ידעו לשתות "כמידה". גם יותר מכוגרים מהמוסדניקים לא תמיד יודעים לשתות "כמידה". דן כותב "לא ניתן להכדיל בין התנהגות במוסד לבין התנהגות בקיבוץ ובכית ההורים". אני כן רוצה להכדיל בין ההתנהגות במוסד לבין ההתנהגות בקיבוץ. המוסד הוא עדיין מסגרת חינוכית לצעירים. יש לנו עדיין שליטה ואחריות על מעשיהם של החניכים. למוסדניקיה יש המון חופש - ולא מעט שעות שהם ללא השגחה צמודה של מכוגרים. חוכחנו להחליט על נורמות מקובלות ולא מקובלות, כולל איסורים מסויימים שנראים לנו חשובים - וגם לדאוג שיקיימו אותם. לכל חברה יש חוקים ועלינו לעודד לחנך ולדאוג לקיום החוקים.

כאן אני מגיעה לנקודה יותר מרגיזה במאמר - הרי אם דן חושב שהמוסדניקים יכולים לדעת את "המידה", את הגבולות - זאת דעתו. אך דן דורש מהמחנכים "להסביר ולחנך - לא להחתיים ולהעניש". בחור הורה במוסד, אני מודעת לכל הפעולות - סדנאות, ימי עיון, שיחות חברה ושיחות אישיות וקבוצתיות שנעשו בעניין זה. הרי כל העבודה החינוכית במשך כל השנה הזו ובשנים שקדמו לה היא להסביר ולחנך - מערכת הסברה קיימת כל הזמן. אך מעבר לחינוך בדרך של הסברה ושיחות יש רגעים ומצבים בהם יש צורך לשים גבולות ולעתים גם להעניש. המחנכים ובעיקר החניכים חייבים לדעת מה תהיה התוצאה לאי-קיום החוקים. כל החניכים מחכים לראות האם המחנכים באמת יפעלו במקרה של הפרת הסכמים - או האם הכל איומי שווא?

מעבר לכל חילוקי הדעות, קוממה אותי יותר מכל, ההשוואה של דן בין הדרך שפועלת הועדה הפדגוגית של המוסד לבין הדרך הפסיסטית של השתלטות רעיונית ומעשית, כפי שהוצגה בהצגת הסיום של הי"ב. לדעתי השוואה זו היתה, בלשון המעטה, קיצונית ומאוד לא מתאימה.

לסיום, אני רוצה לברך את המחנכים על העבודה החינוכית הרצינית, המסורה, הקשה והיפה שהם עושים.

לסלי

לפני 30 שנים, בדומה לקבוצת 'רימונים' של היום, סיימו קבוצות 'עופר' ו'אייל' את בית הספר התיכון. לצד הברכות והתשבוחות שהופיעו ב'בשער' מה-9.4.90, דן ברנר לא חסך דברי ביקורת על המערכת החינוכית. התגובות לא אחרו לבוא, וב'בשער' מה-20.4.90 פורסמו מאמרי תגובה, ביניהם גם זה של לסלי וולף. כנראה שהיה פה שמח. / צוות הארכיון

סיום י"ב

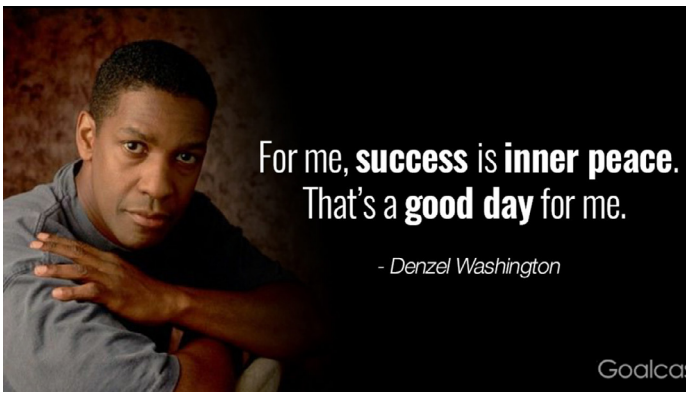
כל הכבוד לקבוצות "עופר" - "אייל" ולכל השותפים שלהם! הם הגישו לנו הצגה שלא הייתה רק מוצלחת אלא גם מרשימה. בחירת נושא שהוא לא רק מהנה או מצחיק, אלא בעייתי, הוא אולי אחד מסימני התקופה הנוכחית.

ההצגה מראה, איך ההכרזה על סיסמאות והדבקות בהם בקפידה ללא סתיה מביאה לידי השתלחות התנהגות מעוותת, הן רעיונית, הן מעשית, עד כדי הפעלת כוח נגד בעלי דעה אחרת. הפחרון שעל ידי גילוי לאן מובילה הדרך הזאת, תחסל ההופעה, איננה פועלת תמיד במציאות...

לדעתי ולדאכוני, נהגה הועדה הפדגוגית של המוסד ברוח דומה - עם כל ההכדלים. היא קבעה סיסמה: "איסור שתיית אלכוהול" - ודבקה בה כלי התחשבות חינוכית ובלי להביא בחשבון את המסקנות. ודאי שאינני מגן על אלכוהוליזם. אבל כולנו יודעים שלגימה 'כמידה' מקובלת אצלנו כחגים, ואפילו מחלקים יין תוסס לכל השולחנות (מנהג מגונה בעיני). לא ניתן להכדיל בין התנהגות במוסד לבין התנהגות בקיבוץ ובכית ההורים.

מה שצריך לעשות הוא להסביר ולחנך את הנוער לשמור על הגבולות. להחתיים צעירים, אין זאת צורה חינוכית ולהענישם במקרה של סתירה - זאת שמירה על סיסמה ולא דרך חינוכית. נער שעומד לסיים את המוסד החינוכי, יוצא לחברה הקיבוצית ובקרוכ לצבא. הוצאתו לפני הסיום צריכה לפגוע בו במיוחד - לא דיברתי עם אף אחד מהם. הפגיעה האישית עשויה להרחיק אותו מחברה שקובעת כללים בשבילו ובמקרה הגרוע יכולה להניע אותו לעשות דווקא את ההפך ממה שדרשו ממנו. מטרה חינוכית אפשר להשיג ע"י הסברה, לא ע"י הענשה.

דן כרנר.

על מיהו ומהו 'אדם מוצלח'

הצלחה הנה מושג חמקמק, המשתנה מאוד בין תקופות שונות ותרבויות שונות, ובכל תרבות קהילתית כזו, בזמן נתון, ישנו מושג מקובל להצלחה.

לתפיסה מיהו 'אדם מצליח' יש השפעה פנימית (תדמית בעיני עצמי) וחיצונית (תדמית בעיני החברה) גדולה ביותר. לכן, קיימת חשיבות רבה לאופן בו אנו תופסים ומגדירים את מושג ההצלחה, הן פנימית והן באופן בו אנו מחנכים את ילדינו ומשפיעים על האנשים סביבנו.

בתרבויות ותקופות רבות, המושג 'אדם חזק' חפף למושג 'אדם מצליח', אם כי המידה בה הקהילה מוכנה לקבל את האופן בו אותו אדם הגיע להצלחה זו והאופן בו הוא משתמש בכוח שלו - משתנה מאוד, גם בין תקופות וגם בין תרבויות שונות (למשל, פוטין ברוסיה לעומת ניקסון בארה"ב).

בתרבויות ותקופות (רבות) אחרות, המושג 'אדם עשיר', חפף ל'אדם מצליח', או שהמושג 'אדם יפה' חפף ל'אדם מצליח' (ישנם מחקרים שמראים כי זוהי התנייה תת-מודעת במוחנו, בהקשר לסימטריה ויופי אסתטי).

הגדרת ההצלחה מושפעת מהתרבות המקומית הנוכחית, מהחינוך הרשמי, מהתקשורת, מחיי

הקהילה והפנאי וכן מעולם העבודה. קשה אך ניתן להשפיע על תפיסה זו, דרך חינוך ילדינו ובעיקר באופן בו אנו 'משדרים' להם מאופן התנהגותנו, התנהלותנו, שפתנו, הגבולות שאנו שמים להם והתשבחות שאנו מרעיפים עליהם.

גם כלפי עצמנו, אנו מסוגלים (לא בקלות, ולפעמים דרך עזרה חיצונית) להחליף את מושג ההצלחה הרווח מסביבנו, במושג אחר – טוב יותר, סלחני יותר, בריא יותר ומקדם יותר את הבריאות הנפשית והגופנית שלנו. אנו מסוגלים להחליט, למשל, ש'אדם טוב' הוא גם 'אדם מוצלח' או 'אדם חומל' / 'אדם מעורב' / 'אדם רגוע' / 'אדם אותנטי' / 'אדם ישר ומוסרי' או כל קומבינציה בה אנו חפצים, כדי לשאוף לשם בעצמנו ולחנך לכך את ילדינו. תמיד ובכל מצב יש לנו בחירה (כפי שטוען ויקטור פרנקל).

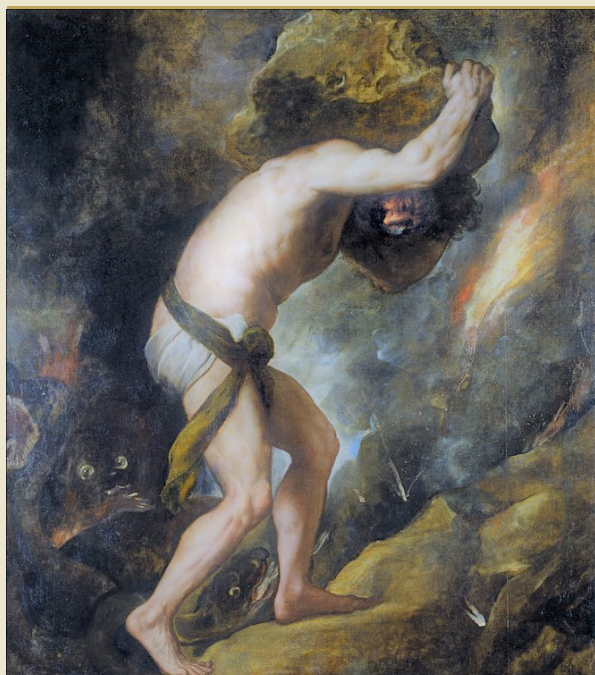
גם לא לשנות, לא לחשוב על זה, לקבל את ההכתבות החברתיות/תרבותיות הקיימות - זוהי בחירה אישית.

■ שתהיה שבת של מחשבה ובחירה לכולם!

טיפת מיתולוגיה / אהוד דור

עבודה סִיזִיפִית

טיציאן, סִיזִיפּוֹס, 1549

המלך סִיזִיפּוֹס, מייסד העיר קוֹרִינְתוֹס, נחשב היה כערמומי וכתכנן מכל מלכי יוון. כשזָאֵס, חובב הנשים יפות התואר, חטף את בתו של אל הנהר, נודע הדבר לסיזיפוס והוא אץ רץ לאביה ולחש על אוזנו, שהוא מוכן לגלות לו את מיקומה הנסתר, בתנאי שִׁיטָה את מימי הנהר שלו לעבר עירו הצמאה - קוֹרִינְתוֹס.

משנודע לזָאֵס מי הלשין עליו, הוא דאג לשלוח את סִיזִיפּוֹס הישר לשאול. אך גם שם הוא לא חדל ממעשי הנוכלות שלו, עד שנשלח לאגף הנמוך והאפל ביותר בשאול. כאן הוטל עליו לגלגל סלע ענק במעלה הר, עד שיגיע לפסגתו. אלא שפעם אחר פעם, רגע לפני שהצליח סִיזִיפּוֹס להגיע לפסגה ביגע רב, היה נשמט הסלע מידו, סב לאחור ומתגלגל במדרון עד למרגלות ההר, ושוב היה על סִיזִיפּוֹס לגלגלו במעלה ההר. אגב, הוא ממשיך בעיסוקו זה עד היום.

כך קיבלנו את הביטוי: "עבודה סִיזִיפִית", שמשמעותו: עבודה מפרכת ואינסופית, ללא תכלית.

שבת שלום ומנוחה (מכל עבודה שהיא)

■ אהוד דור

תשובה: מכונת הכתיבה הראשונה, באותיות ערביות טורקיות, יוצרה ע"י חברת רמינגטון האמריקאית, בסוף שנות ה-90 של המאה ה-19.

המזמין היה תיאודור הרצל. זו הייתה מתנה לסולטאן הטורקי, כביטוי לרצונה של התנועה הציונית לעזור למגמות הפיתוח והמודרניזציה של טורקיה. בזמן ההוא, טורקיה הייתה מדינה מפגרת וידועה באירופה כ'האישי החולה שעל הבוספורוס'.

תודה לשמעון שתיל, על השאלה ופתרונה. מוזמנים לשלוח לנו שאלות (ותשובות) מעניינות נוספות.

שאלה: מי ייצר ומתי את מכונת הכתיבה הערבית הראשונה? מי הזמין אותה?

לקראת שבת

פרשות השבועיים 'חוקת' ו'בלק' / דובי זמר

המורים ש'מרדו' ו'הצליחו' לא ללמד עוד מספר ימים. מורים יקרים, אולי מן הסלע אפשר להוציא מים? אולי ניתן למצוא פתרונות 'מחוץ לקופסה'? לטובת כולם ובייחוד לטובת התלמידים, שהם בעיצומו של מסע מפרך מבחינה מנטלית, חינוכית ולימודית. כן, מן הסלע ניתן לפעמים להוציא מים. צריך רק רצון טוב ודבקות במטרה (הנכונה).

בלעם, בוודאי, היה אומר זאת טוב יותר. בלעם הוא נביא בעל שיעור קומה רחני. אלוהים נגלה אליו בקביעות, והוא מקבל, ללא עוררין, את פסיקתו. אף נביא יהודי לא הדגיש את הנבדלות הישראלית כבלעם:

"מה-טבו אהליה, יעקב; משכנתי, ישראל" (במדבר כ"ד, ה')

מה טובו אוהליך יעקב – מפרשים אומרים, שפתחי האוהלים לא היו מכוונים זה כנגד זה, וכך נשמרה הפרטיות והצניעות.

מורים ולביאים

אנחנו בתקופת חום יולי-אוגוסט. משתדלים לחסות בצילו של מזגן או בקרבת מקווה מים. ולשתות. לשתות הרבה, שמא נתייבש. וכך בני ישראל, המכתתים רגליהם במדבר ותרים אחרי מים חיים. ובשעת צמא – וזאת לא הפעם הראשונה – בני ישראל מקטרים:

"ויבאו בני-ישראל כל-העדה מדבר-צין, בחדש הראשון, וישב העם, בקדש; ותמת שם מרים, ותקבר שם. ולא-היה מים, לעדה; ויקהלו, על-משה ועל-אהרן. וירב העם, עם-משה; ויאמרו לאמר, ולו גוענו בגוע אחינו לפני ה'. ולמה הביאתם את-קהל ה', אל-המדבר הזה, למות שם, אנחנו ובעירנו." (במדבר כ"א, א'-ד')

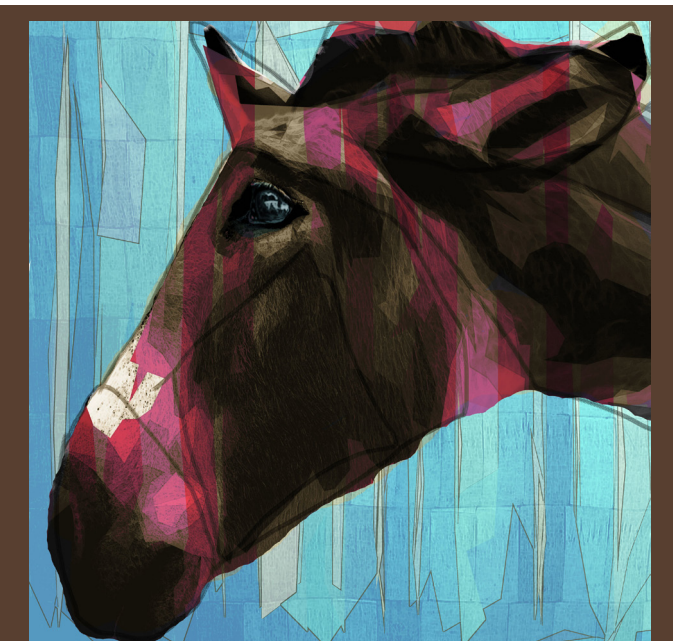
חבל לי על משה ואהרן. אפילו להתאבל בשקט, על מות אחותם מרים, לא נותנים להם. כשאין מים, הולכים ישירות למנהיג – לא לראשי השבטים, לא לרכז המים ולא לנביאים סוג ב'. רק למשה ואהרן, שלהם יש דיבור עם אלוהים...

"וידבר ה', אל-משה לאמר. קח את-המטה, והקהל את-העדה אתה ואהרן אחיה, ודברתם אל-הסלע לעיניהם, ונתן מימיו; והוצאת להם מים מן-הסלע, והשקית את-העדה ואת-בעירם." (במדבר כ"ז, ח')

וההנחיה האלוהית – קחו מטה, ודברו אל הסלע – הוצאת מים בשלט רחוק... ומה עושים משה ואהרן?

"ויקהלו משה ואהרן, את-הקהל--אל-פני הסלע; ויאמר להם, שמעו-נא המרים--המן-הסלע הזה, נוציא לכם מים." (במדבר כ"א, י')

מורים כאן הם מורדים. אך בי זה מעורר אסוציאציה על

"ותרא האתון את מלאך ה' נצב בדרך וחרבו שלופה..."
אתונו של בלעם – מאת Christopher Orev Reiger

משכנותיך ישראל – כל שבט חנה בנפרד, ולא התערבו החמולות זה בזה.

וכן: "הן-עם קלביא יקום, וכארי יתנשא..." (במדבר כ"ג, כ"ד). ואחרי כן: "כרע שכב כארי וכלביא, מי יקימנו..." (במדבר כ"ד, ט').

בלעם ממשיל את ישראל לאריה השוכב ואיש אינו יכול להקים אותו. הביטוי "כרע שכב" מתייחס למצב של חולשה, של גסיסה, של גלות. הביטוי הזה מתאר גם את נפילתו של סיסרא בידי יעל:

"בין רגליה כרע נפל שכב בין רגליה כרע נפל באשר כרע שם נפל שדוד" (שופטים ה', כ"ז).

בניגוד לסיסרא, עם ישראל כמו 'נחום תקום' – ככל שיענו אותו, הוא מתנער וקם לתחייה. עד ימינו אלה.

ובימים אלה, כאשר הדמוקרטיה, שהיא המקור להיותנו מדינה חופשית ומתקדמת, נמצאת בסכנה אמיתית, האם גם היא תשכב תכרע כארי, וכלביא מי יקימנה?! רק לנו הפתרונים.

■ שבת שלום !

“כמים הפנים לפנים -

כן לב האדם לאדם”

- משלי כ"ז, י"ט

עוד חוזר הניגון / נתן אלטרמן

עוד חוזר הניגון שזנחת לשוא
והדרך עודנה נפקחת לארץ
וענו בשמיו ואילו בגשמיו
מצפים עוד לך, עובר-ארח.

והרוח תקום ובטיסת נדנדות
יעברו הברקים מעליך
וכבשה ואילת תהינה עדות
שלטפת אותן והוספת לכת - -

- - שטיף ריקות ועירך רחוקה
ולא פעם סגדת אפים
לחרשה ירקה ואשה בצחוקה
וצמרת גשומת עפעפים.

מתוך 'כוכבים בחוץ' 1938

לוח מודעות

מזל טוב!

לרז ועידו
בהולדת הבן, אח לגוני
שפע ברכות לסבים איריס ויוחאי
ולכל בני המשפחה

קוראים יקרים,

נשמח שתשלחו לנו חומר לפרסום, במגוון
תחומים: אמארי דעה, אמארי תזונה,
שירים, ציטוטים, שיתופים ותמונות שער.

אנא שלחו אלינו:

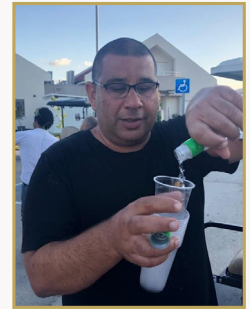
bashaar.hazorea@gmail.com

תודה.

10 שאלות ותשובות עם ברק גורן

גיל: 49. מצב משפחתי: נשוי מזה 12 שנים לשרה גורן-וולף. אבא למעיין (12), תמר (10) וכפיר (7).
מקצוע: למדתי בישול במלון תדמור. עם סיום הלימודים הבנתי, שלעבוד במלון זה לא פתרון כלכלי והחלטתי להיות עצמאי. החל מ-1999 ועד היום אני בעל מסעדה בירושלים בשם 'בין עזה לברלין' (השם ניתן בגלל המיקום המקורי – בצומת הרחובות 'עזה' ו'ברלין'. לאחרונה עברנו לרחוב עזה 19). התמחיתי לכיוון של קונדיטוריה והתוכנית הייתה לפתוח בית קפה עם עוגות. תוך כדי השיפוצים של המקום, הבנתי שלא אוכל להתפרנס מזה, ובהתחשב בכך שזה אזור עם הרבה סטודנטים, שמחפשים אוכל זול, החלטתי לפתוח סוג של 'מסעדת פועלים', בה אני עובד עד היום. עם המעבר להזורע, הפחתי את מסת העבודה, צירפתי שותף ואני מגיע למסעדה רק פעמיים-שלוש בשבוע.

שהן אויבות שלנו – מה רמת החיים שם? למה הם שונאים אותנו? האם רק השלטון והתקשורת נגדנו, או שגם האיש ברחוב?

6 מהו הפספוס שלך?

אני מרגיש החמצה, בכך שאימא שלי לא זכתה לראות את הנכדים – הילדים שלי. היא נפטרה לפני 14 שנים, בדיוק כשהתחלתי לצאת עם שרה, אז לפחות הספיקה להכיר אותה. אני מתנחם בכך שאבא שלי עדיין איתנו, במלוא כוחו (בן 80 שמתנהג ומתפקד כמו בן 40) ונמצא בקשר חזק עם הנכדים.

7 משהו שאתה שואף להגשים בעתיד?

מאז תחילת הקורונה, אני מוכר כל שבוע ביום שישי, כ-200 מנות של מרק קובה. אני שואף לפתח את זה – להרחיב את הסל לסוגי מרקים נוספים, כמו מרק ירקות ומרק עדשים, וכמו כן להוסיף סלטים, כך שמשפחה תוכל להרכיב לה ארוחה שלמה. אם אפתח את זה, כפי שאני רוצה שזה יהיה, אוכל בעתיד להפוך את זה לעסק חלופי למסעדה. ימים יגידו.

8 ספר משהו שלא יודעים עלייך.

בעברי כתבתי שירים. בתקופת מלחמת לבנון השניה, כשהייתי שם במילואים, כתבתי בערך 20 שירים. לשאלה, האם הם שמורים במגירה, עונה: השבוע עשיתי סדר בניירות ו... זרקתי את כל השירים. בתקופה הזאת של המילואים, הייתי צריך להוציא קצת דברים. לשאלה, האם שרה ראתה את השירים, עונה: לא בטוח שהיא ראתה אותם, אלא אם כן נתקלה בהם בטעות. אני לא חושב לחזור לזה.

9 תכונה אחת בך, שהיית שמח להיפרד ממנה.

דחיינות. אני אוהב לדחות דברים. אני נוהג לדחות טיפול בניירת שקשורה לעסק ומפסיד בשל כך החזרי כספים, ובסוף מוותר.

10 משהו שמפריע לך ומשהו שאתה אוהב בהזורע?

מפריע: האמת היא, שאין משהו ספציפי שמפריע לי כרגע. מכיוון שבאתי במקור מקיבוץ, אני די מכיר ומודע להתנהלות בקיבוץ ולא מופתע, כמי שבא בלי רקע קודם. אני שונא שאנשים מנצלים את המעמד שלהם, אבל זה לא ספציפי להזורע.

אוהב: אני אוהב הרבה דברים – את הערבות ההדדית, את הפעילות התרבותית, את המרחבים והחופש שיש לילדים.

תודה לברק גורן, על גילוי הלב והנכונות לחשוף מעט מעצמו

לכולנו. להתראות בעיתון הבא עם 'גיבור' או 'גיבורה' נוספים, שמוכנים לחשוף בפנינו מעט מרחשי, הרהורי וסודות ליבם. ובינתיים, תחשבו מה אתם הייתם עונים. ריאיון: דני נהב ■

1 זיכרון מעניין מהילדות?

כשהייתי בביתה ה' נשך אותי חמור... ילדותי עד כיתה ז', הייתה בקיבוץ אפק, היכן שאימא שלי נולדה (לאחר מכן עברנו לירושלים, ועוד זמן רב הייתי קשור מאוד לקיבוץ ומבלה שם את כל החופשות).

בביתה ה' הייתה לי, ביחד עם כמה חברים, פינת חי ליד הרפת. בין שאר החיות גידלנו חמור. יום אחד, רכבתי על החמור בלי מושכות וכיוונתי אותו כרצוני, על-ידי משיכה באוזניים שלו. כנראה שהוא לא אהב את זה שמשכתי באזניו בכוח, משום שכאשר ירדתי ממנו, התכופפתי להרים חבל מהרצפה ואז הוא נתן לי ביס במותן והרגשתי שבערך דקה שלמה, הוא לא עוזב אותי. פינו אותי לבית-חולים ורצו לתת לי זריקת אנטי-טטנוס, אבל כל כך פחדתי מהזריקה, שאמרתי שהחמור לא נשך אותי, אלא רק ליקק אותי. משום שכל הבשר באזור הנשיכה היה בחוץ, כמובן שלא האמינו לי וקיבלתי את הזריקה. על אף הכאב, לא שמרתי לחמור טינה, ועד היום זו החיה הכי אהובה עליי. יש לי אפילו פסל של חמור בבית.

2 מה הדבר האחרון שחיפשת ב'גוגל'?

"סימפטומים של קורונה אצל ילדים": בני מעיין התחיל להשתעל לפני כמה ימים, אז ישר הלכתי לבדוק ולוודא שזה לא קורונה. לא היו לו סמפטומים של חום, חולשה אלא רק שיעול, שגם כן עבר לאחר כמה ימים, כך שנראה, שלא נדבק בקורונה.

3 מהו התחביב הכי משמעותי שלך כיום?

כדורסל! זה בשבילי הרבה יותר מבישול. שיחקתי בנוער של 'הפועל' ירושלים, יחד עם פפי תורג'מן (הוא למד איתי באותה כיתה וישבנו באותו שולחן). אחרי הצבא שיחקתי בקבוצות בליגות א' ו-ב'. באחד המשחקים התעצבנתי על השופט, הלכתי וכיביתי את האור באולם. באותם זמנים, החזרת התאורה לקחה הרבה זמן והמשחק הופסק. שלחו אותי לוועדת משמעת של איגוד הכדורסל. בחרתי לא ללכת לאותה ועדה והחלטתי להפסיק לשחק. כיום אני משחק, באופן קבוע, בימי ראשון בערב עם קבוצת שחקנים חובבים כמוני, ולפעמים גם ביום שישי.

4 מהו החטא הקטן שלך (ה"גילטי-פלזר")?

שוקולד. 'מכור' לשוקולד חלב [מסביר לבתו תמר, ששוקולד מריר משמש אותה לעוגות ושוקולד חלב לאכילה]. אני משתדל להגביל את עצמי ולא לקנות, אבל בפועל, כל פעם שמגיע לכלבו או מקום אחר, שניתן לקנות בו שוקולד, קונה לילדים ובסוף אוכל בעצמי...

5 אם היו נותנים לך שעה – היכן בעולם היית הכי רוצה להיות?

באיראן או בסוריה. מסקרן אותי להבין, מה קורה במדינות האלו,